

IZHAJA VSAK DAN

Člani ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šteje, se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih lekarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje, po 5 nvd. (10 stot.)

VELIKI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmerice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelk uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačilno in tožilivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina za nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rekapit se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GÖDINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“: Natassila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-branilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57

Poslanska zbornica.

DUNAJ 16. (Izv.) V današnji seji poslanske zbornice je vladala velika tišina. Mnogi poslancev je že odpotovalo domov. Dnevni red je bil silno dolgočasen. Zbornica je verificirala nekaj mandatov, nakar je nadaljevala razpravo o oujnem predlogu posl. Tobolka, da naj se zamenjajo uradniške aktivitetne doklade s stanarinskimi dokladi. Vlada je kakor vedno, tudi pri tej priložnosti pokazala, da je proti uradnikom in izjavila po svojem zastopniku Galeckem, da predloge ne more akceptirati, ker ni — sredstev.

Seja je bila v zgodnjih popoldanskih urah zaključena. Zanimanje zbornice pa so vzbujali dogodki izven nje, to je dogodki v klubovih sobanah.

Češki agrarci so, kakor smo že včeraj poročali, sklenili prehod k strogi opoziciji in danes poudarjajo, da je ta opozicija naperjena tako proti proračunskemu provizoriju kakor proti podaljšanju poslovniškega provizorija in proti finančni reformi.

Češki agrarci, narodni socijalci in Masarykova skupina, bodo ustanovili skupen opozicijski blok, kateremu se bodo morali že radi razpoložena v češki javnosti pridružiti tudi mladočehi in češki klerikanci. Češki glasovi, na katere je Sürghk v zadnjem času v eventualnih nevarnih trenutkih vedno lahko računali, so torej sedaj zanj definitivno zgubljeni. Parlamentarna situacija je vedno slabša in že danes se izrekajo domnevanja, da pride čas, ki prinese velika presenečenja.

Med slovanskimi parlamentarnimi krogi se je danes živahno razpravljalo tudi o vnanji-politični situaciji, zlasti o vesteh, ki so prihajale tekom današnjega dne iz Beograda in Sofije, ki govore, da se je bolgarsko-srbski konflikt približal jako kritični fazi. V slovanskih političnih krogih se poudarja, da je ta konflikt obžalovanja vreden ne samo radi škodljivih posledic za Srbijo in Bolgarsko, ampak posebno še radi tega, ker trpi vsled tega splošna slovanska ideja, ki bi doživela z oboroženim konfliktom med Srbijo in Bolgarsko popoln svoj poraz. Vendar pa se izraža upanje, da se bo ruski diplomaciji vendarle posrečilo rešiti spor mirnim potom.

DUNAJ 16. (Kor.) Zbornica je pričela danes razpravo o poročilih legitimacijskega odseka. Potem ko je verificirala izvolitve več poslancev, se je zopet nadaljevala razprava nujnega predloga dr. Tobolke, ki zahteva, naj dobe državni uradniki mesto aktivitetnih doklad, posebno stanarino. Tekom debate je vladni zastopnik, sekcijski šef Galecki izjavil, da pomeni Tobolke predlog zvišanje dosedanjih aktivitetnih doklad, kar bi povzročilo izredne velike stroške.

Govornik opozarja, da so se takrat, ko je vlada začetkom oktobra 1911. predložila zakonsko osnovo o zvišanju aktivitetnih doklad, vsi parlamentarni krogi postavili na stališče, da je časovno napredovanje večjega pomena kot reforma aktivitetnih doklad. Z ozirom na finančni položaj pa vlada istočasno v časovni avanzami in zvišanje aktivitetnih doklad ne bi mogla privoliti in to tem manj sedaj, ko so troški službene pragmatike tekom parlamentarnih razprav silno narasli, pokrite pa še vedno ni zagotovljeno. V očigled tem razmeram se vlada nikakor ne more strinjati s pred-

loženim predlogom in prosi, naj ga zbornica odkloni. — Prihodnja seja v torek dopolne.

DUNAJ 16. (Izv.) Danes opoldne se je zopet sestel konvent seniorjev. Seji je predsedoval dr. Sylvester. Predvsem so se vršila posvetovanja, kako naj se vrši debata o vnanje-političnem položaju povodom prvega čitanja proračunske predloge. Pri razpravi sta bila navzoča tudi ministrski predsednik grof Sürghk in finančni minister vit. Zaleski. Konečno je bil sklenjen kompromis, ki določa, da se prične debata v tork z izjavo grofa Sürghka o mednarodnem političnem položaju. Debata sme trajati le pet sej in določenih je 34 govornikov, med njimi tudi zastopniki manjših strank. Kot prvi otvoril debato zastopnik Jugoslovanov, na to zastopnik „Nationalverbanda“, čeških socijalistov, mladočehov itd.

DUNAJ 16. (Izv.) Konservativna frakcija Poljskega Kola je na mesto dr. Korytowskega izvolila za svojega predsednika viteza Čajkovskega.

Interpelacija dr. Rybařa radi zapostavljanja domačega delavstva pri zgradbi justične palače.

DUNAJ 16. (Izv.) Poslanec dr. Rybař je interpeliral danes justičnega ministra dr. Hochenburgerja glede zapostavljanja domačega tržaškega delavstva pri gradnji tržaške justične palače.

Interpelacija povdarja, da je z ozirom na pomanjkanje dela in slabe gospodarske razmere vzbudila gradnja justične palače v Trstu veliko zadovoljstvo. A vlada je popolnoma prezrla domače podjetnike, ampak oddala vsa dela stavbinski družbi „Union“, ki nastavlja sedaj le nemške delavce z Nižnje Avstrijskega, Stajerskega in Koroškega, kar je velika krivičnost. Interpelanti radi tega pozivljajo justičnega ministra, da se pobriga za vsjo zadevo in ukrene nemudoma vse potrebno, da se preneha zapostavljanje domačega delavstva.

BALKANSKA VOJNA.

Diference med zavezniki.

SOFIJA 16. (Izv.) Ruski zunanji minister Sazonov je baje izjavil, da ruski kabinet nikakor ni pripravljen razsoditi o vseh teritorialnih spornih vprašanjih med Srbijo in Bolgarsko, ampak le o pogodbeni sporni zoni. Glede ostalih spornih vprašanj naj se zaveznika sama poravnata. Za slučaj pa, če bi nikakor ne moglo priti do sporazuma, potem mora po mnenju Rusije priti vsa zadeva pred poslaniško reunijo.

SOFIJA 16. (Izv.) Vest, da ministrski predsednik Gešov je radl tega noče podati o bolgarsko-srbskem sporu nobene izjave, ker se je razmerje med obema državama zelo poslabšalo, se v tukajšnjih kompetentnih krogih odločno dementira. Vladna izjava je izostala zgolj radi tega, da se prepreči vsaka debata o postopanju obeh držav.

SOFIJA 19. (Izv.) Vladni organ „Mir“ v zadnjem času silno napada Srbijo. Njegovi opomini so zelo resnega značaja in nasvetujejo Srbiji, naj odstopi od svoje zahteve glede revizije zavezniške pogodbe, sicer je vojna skoro nelzogibna.

BELGRAD 16. (Izv.) Srbska vlada je prepovedala vsak izvoz žita.

golobica gruli pod oknom s sladkim golobčkom. Hej, resnično gruli, da kar z jezikom mlaska. Hej, tvoja golobica in pa hudir v škričevje obleki...

Špela je postala od same togote vsa zaripla. Stisnila je pest, pa je stopila tik pred Tomaža. „Hudobec prismojen!“ je zavpila. „Kaj, ti se drzneš govoriti slabo o naši hiši? Ti, prismuknjenc? Glej, da se mi hitro izgubiš! Tam so vrata, tam! Ti kanallja brezbožna, nesramna!“

A Tomaž se je samo posmehal porogljivo. „Kaj boš čenčala, ti čenča stara, potuhnjena! Hehe, seveda, seveda! Tudi tebi je zadišal hudir. Saj ni čudno, da pravijo, da jahaš ponoči metlo. A tedaj grli hudir s tvojo hčerjo... Fej, pljunil bi tebi in hudirjevi nevesti v obraz. Fej...“

In Tomaž je resnično pljunil pred Špelo na tla. Ženska je samo siknila nekaj nerazločnega. Potem je pa zgrabila metlo in je pričela udrihati z ročam po Tomažu. Tomaž pa se je samo krohotal in se je umikal proti durim. „Hehe, le daj me, če misliš, da me kaj boli.“ je zaklical še v veži. „Hudirja izženi tako iz svoje hiše, da boš vedela — hudirja... Rep mu odseči, rep, da ti da zanj polno kad cekinov... Hehe, hudirja...“

In Tomaž se je krohotal še zunaj na potu. Špela je pritekla za njim — vsa za-

BELGRAD 16. (Izv.) „Politika“ poroča iz Bitolja: Bitoljski župan je na zadnji seji občinskega sveta izjavil, da mu je pri njegovem zadnjem obisku v Beogradu ministrski predsednik Pasić točno izjavil, da Srbija pod nobenim pogojem ne odstopi Bitolja Bolgarom.

Zavladačevanje sklenitve preliminarnega miru.

LONDON 16. (Izv.) Sklenitev preliminarnega miru je naletela nenadoma na precejšnje ovire. Govori se, da se bo začetek mirovnih pogajanj zavlekel še preko srede prihodnjega tedna. Grški in srbski mirovni delegati še dosedaj niso dobili od svojih vlad nobenih instrukcij in najbrže bosta Srbija in Grška podpisala preliminarni mir le pod gotovimi predpogoji. Dejstvo vzbuja v tukajšnjih političnih krogih veliko vznemirjenje, ker se je bati, da se Grška in Srbija glede Albanije ne bosta ozirali za sklepe veselih, ampak šli svojo pot kot poprej Črnagora. Napetost med Italijo in Grško radi južnih albanskih mej se je v zadnjem času znatno povečala.

Protest Porte proti aneksiji otoka Ada Kale.

BUDIMPEŠTA 16. (Izv.) Na anektiranem otoku Ada Kale so začele danes zjutraj ogrske oblasti svoje poslovanje. Prvi akt je bil, da so bile vsem otrokom stavljene osepnice. Dosedanji turški orožniki bodo sprejeli v ogrsko službo. Porta namerava protestirati proti aneksiji. Na kak način se to zgodi, še ni znano. Najbrže pride zadeva pred veleposlaniško reunijo.

LUNA 15. (Izv.) Znani državopravni znanstvenik Tezner pričbuje v „Neue Freie Presse“ svoja razmotrivanja glede aneksije donavskega otoka Ada Kale. Tezner piše v svojem članku: Akt aneksije je zgolj mednarodnopravno dejanje. Subjekt tega dejanja mora biti le monarhija in aneksija bi se bila morala izvršiti le v imenu „avstrijskega cesarja, kralja češkega itd., itd. in kralja ogrskega“. Ker pa se je aneksija izvršila le v imenu „kralja ogrskega“, oziroma ogrske države, je aneksija kot akt ničeva.

Razmere v Albaniji.

DRAC 16. (Kor.) „Agenzija Stefani“ poroča: V Krojo, rojstni kraj Skanderbega, so dospeli člani albanske vlade, da razobesijo albansko zastavo. V Draču je več trgovcev in bogatih zasebnikov iz Tirane, ki so pobegnili pred Essad pašo. Albanci že jako težko pričakujejo turških transportnih ladij, ki odpeljejo v Draču se nahajajoče oborožene turške čete v domovino.

Odhod turških čet iz Albanije.

VALONA 16. (Izv.) Transportiranje armade Džavid paše v domovino, se je že pričelo. Del armade odpelje Lloydov parnik „Vorwärts“ v Carigrad. Vkrčavanje turških čet se je pričelo včeraj in bo končano jutri. Večina turških vojakov se nahaja v skrajno obupnem položaju.

Finančna konferenca v Parizu.

PARIZ 16. (Izv.) Dosedaj še vedno ni znano, kedaj se sestane pariška finančna konferenca. Splošno se domneva, da se bo vršila prva seja med 20.—25. majem. Predsednik konference bo vnanji minister Pichon.

ripla in razkačena. A Tomaž je bežal že daleč tam čez klanec in je izginil kar naenkrat za ovinkom. Špela je stopila nazaj v hišo in se je spravila nad Metko. „Ta mrhar, ta potepuh!“ je govorila vsa iz sebe. „Kaj ti ne govori! Kaj ti vsega ne pravi! Ta mrhar! — Pa meni kaj takega, meni! — No, kaj pa ti ležiš kot klada na dvoru? Biž mi vstani in mi povej, ali je res, kar je govoril ta mrhar. Ali si slišala? Brž mi vstani!“

A Metka se ni genila. Mirno je ležala in je gledala v zid. Le tulintam se je strela za hip, in zdelo se je, da zadržuje jok. Špela je vrgla metlo na tla in je zgrabila hčer za rame. „Ali mi boš vstala?“ je zarežala in je potegnila Metko s postelje. Pokažem ti, če mi ne poveš resnice. Kaj sta imela z ongavim Mavricem? Ali mi boš povedala takoj? Ali boš?“

Metka jo je pogledala s svojimi velikimi, vlažnimi očmi, v katerih je bilo gorja in bolesti. Samo z glavo je mignila in je zakrila z roko oči. Zaihtela je pridrušeno in je zbežala iz sobe.

Špela je gledala za njo. Hipoma jo je minila vsa togota. Prestrašila se je tako, da se je sesedla na kloj kraj peč. Sklenila je roke in je zastokala na glas. „Jezus, Marija! Tega se mi je še manjkalo, samo še tega! Križ božji, stoj mi na strani...“

PARIZ 16. (Kor.) Bolgarski finančni minister Todorov, ki je dospel kot zastopnik Bolgarske na mednarodni finančni komisiji, danes semkaj, je izjavil nekemu poročevalcu „med drugim: Balkanski zavezniki bodo zahtevali vojno odškodnino in se seveda pri tem tudi ozirali na finančne zadrege Turčije. Zavezniki bodo tudi zahtevali svoje zastopstvo v nadziralnem odseku turškega dolga.“

Ruska pomoč Črnigori.

PETROGRAD 16. (Kor.) Minister Sazonov je predložil dumi zakonsko osnovo, ki dovoljuje Črnigori 2,150.000 K podpore.

Odlikovan avstrijski balkanski konzul.

DUNAJ 16. (Izv.) Cesar je odlikoval avstrijske konzule v Skadru, Janini in Dri-nopolju, ker so se tekom obleganja odlikovali z veliko previdnostjo in hrabrostjo, z visokimi odlikovanji. Odlikovan je iz istih vzrokov tudi avstr. gener. konzul v Mehiki, de Potere. V dvornih krogih se govori, da bosta odlikovani tudi soprog skadrskega in janinskega generalnega konzula.

Ženska volilna pravica v Ameriki.

WASHINGTON 16. (Izv.) Ustavna komisija senata je sprejela resolucijo, ki pozivlja vlado, naj predloži zbornici spremembo ustave, tako da bodo imele tudi ženske tako aktivno kakor pasivno volilno pravico.

Odmevi iz Biankinijevoga govora.

Kakor brivna britev je morala odlična in odkrita beseda posl. Biankinija v predvčerajšnji seji zbornice poslancev rezati v dušo naših — državljanov. Beseda največjega ogorčenja je prihajala iz srca, ujaljenega do globin — ne samo govornikovega, ampak vsega zavednega jugoslovanstva monarhije. Avtorizacija poslanca Biankinija do take odkrite besede — brez strahu pred zamero na katerokoli stran — je dana že po dejstvu, da je govoril mož, kar čuti narodna duša lojalnih slovanskih državljanov te naše države.

In ravno zato ni govoril le kakor pošten in zaveden jugoslovan in kakor odkrit in značajan človek, ampak tudi kakor pošten in lojalen državljani. S svojo moško, odločno in odkrito besedo ni zadostil samo svoji dolžnosti napram svojemu narodu in svojemu najglobljemu prepričanju, ampak je izvršil tudi čin dolžnosti napram lastni državi s tem, da je na slovesen način naslovil usoden memento na adresu njih, ki bodo sedaj — na to bodimo le pripravljene — sipali po svojih najetih glasilih ogenj in žveplo na Jurija Biankinija.

Tudi nad-enj pride proverbljalna — ne-hvaležnost, kakor so jej že v predvčerajšnji

Mestni magistrat je že vrnil naše reklamacije, zavrnivši jih večinoma iz nebitvenih razlogov. Treba torej takojšnjih rekurzov na namestništvo. Prosimo tedaj reklamente in posebno zastopnike volilnih odborov mesta in okolice, da se čim prej oglašijo radi nujnih pojasnil v volilni pisarni v Narodnem domu.

In Špela je spoznala tedaj vse. Lasje so se ji skoro zježili od samega strahu, in kolena so se ji pošibila. Glej, glej! Prišlo je tako — usojeno je bilo tako. Hvala Bogu, da je povedal ta mrhar vse. Ne bo še prepozno — resnično, še ne more biti prepozno. Neuma je Metka in še otrok. Lahko bi jo zapeljal ta mestni škric, lahko. Hvala Bogu in materi božji, da je povedal Tomaž vse. Čuvala bo lahko zdaj nad svojim otrokom, da ne zabrede na napačno pot. Mlada je še Metka in neuma kot noč. In lahko bi se ji zgodilo, križ božji, tako lahko...

In Špela je vstala in je odšla z drsajočimi koraki iz hiše, da poišče hčer, tega neumnega, norega otroka. —

Tomaž pa je šel naravnost v gostilno. Vse popoldne je popival in se je kar topil v grenkem Jerušu. In zgodilo se je, da je šel o mraku domov pijan, nekrščansko pijan. Komaj je zlezal na skedenj, komaj se je splazil po vseh štirih na seno. Potem pa je kar zasmrčal. In sanje je imel tisto noč Šimnov Tomaž, prav lepe sanje. Prikazal se mu je rajni pastir Udrč. Jezen je bil pastir Udrč in je vihtel dolgo ovčarsko palco. „Ti Tomaž, Šimnov Tomaž,“ je izpregovoril rajni pastir Udrč, „hudoba si, da je pod solncem ni take hudobe. S palco te namlatim, da ti bodo plesale zvezde po hudobni butici.“ (Dalje.)

PODLISTEK.

Metka in njen greh.

Spisal Jos. Vandot.

„Metka, ne bodi taka,“ se je oglasila hipoma. „Povej mi po pravici, kaj ti je?“ Metka je stresnila samo z glavo in se je stisnila še bolj k zidu. Mati je pričela godrnjati in slatiči svojo praznjo obleko. Ravno se je napravila, ko so se odprla tiho vrata in se je priplazil v sobo kakor tat Šimnov Tomaž. Obstal je pri vratih in je zakajšal na glas. Špela se je okrenila, pa ga je zagledala.

„Ti mrhar!“ ga je pozdravila zadirljivo. „Kaj pa je tebe prignalo sem? Ha?“

Tomaž je skomizgnil z ramen. Ozrl se je na postelj, kjer je ležala Metka, in oči so se mu zasvetile. „Kaj delam, me vprašaj, ti Špela?“ je odvrnil mračno. „Naj delam, kar hočem. Samo to ti povem, da delam jaz več nego ti, ki si stara in domišljava, da j... Samo to ti povem, Špela, da nisi ti mati, da si slepa tako, da nisi solnca ne vidiš več. Zakaj ne odpreš oči? Ha, ti Špela? Smrčiš in smrčiš — a tvoja

seji zbornice — takoj med govorom samim — preludirali tisti poslanci, ki so Blankinju metal velezdajalca in velezdajalstvo na glavo! Po tej intonaciji bodo brez dvoma prirejeni vsi komentarji o govoru odličnega dalmatinskega boritelja in parlamentarca.

Odlizno do skrajnosti bo, kar bodo Nemci, oficijozne in nemško-nacionalne barve, unisono kričali, psovali in klevetali radi Blankinjevega govora. Razburjali bodo nemško javnost; podžigali bodo sovražstvo proti Slovanom izven in v manarhiji; — z vso brezsravnostjo in frivolnostjo bodo kovali kapital za nemško hegemonistiško pohlepno; priče bomo orgljam političnega svetohlinstva — ali eno se jim gotovo ne posreči z vsem strupenim orožjem iz njihovega arzenala: da bi razveljavili visoko etično vrednost Blankinjevih besed, da bi pobili resnico, ki jo je govoril.

Ne bo častna vloga to, ki jo bodo igrali, ker se svojimi napadi na dalmatinskega poslanca bodo branili stvar, ki so jo v isti seji obsodili — oni sami!

Učili so namreč dve interpelaciji, ki podrejata najostreji kritiki delovanje takozvanega „literaričnega biro-a“ v ministrstvu za vnanje stvari tekom vse balkanske krize in obsojata ravno zato tudi odklikovanje voditelja tega biro-a.

Interpelacija posl. dra Langenhaua in dr. Grossa iz nemške narodne zveze naglašja, da je odklikovanje dvornega svetnika Kania napravilo najneugodnejši utis v vsej javnosti ter očita odklikovancu, da je z načinom, kakor je vodil rečni urad, oškodoval interese monarhije, radi česar da bi bil oni funkcionar zaslužil vse kaj drugega, nego odklikovanje. Interpelacija pravi doslovno: „Po odklikovanju (podeljenem gospodu Kania) sta brezdomno vsa javnost in parlament brskirana na najostrejši način!“

Tudi interpelacija nemškega poslanca Hummerja in tovarišev kritizira najostreje peslovanje rečenega biro-a, očitajoč mu, da je avstrijsko novinstvo infomiral o vnanjih stvareh na način, da je več avstr. listov dajalo izraza slutnji, da oni literarični biro ne dela za interese monarhije, marveč za kroge, ki so zainteresirani na — borzni igri! V poslanskih krogih da so gotove osebe širila vest, da je tudi grofa Berchtolda samega to postopanje tiskovnega urada zadelo najnepriljetneje. Razne vesti o Prohazki, vedno menjajoče se informacije o Essad paši in Skadru da so sledile neki gotovi tendenci, ki ni menda le slučajno koincidirala z borznimi spekulacijami!!

Hočete-li ostreje obsodbe? Nimamo-li tu klasičnega pripoznanja, da je rečni biro v gotove in vrhu tega še umazane namene deloma falzificiral deloma direktno izmišljajal dogodke?! Hočete-li bolj odkritega priznanja, da se je z lažmi zavajala avstrijska javnost v sovražstvo proti balkanskim narodom — da se je torej tem narodom krivica godila?!!

Mesto pa da bi Nemci iz te svoje napovedi izvajali logične konsekvence... ne: tolke pravčnosti, etike in morale ne pričakujemo od Nemcev, da bi hoteli dati žaljenim narodom primernega zadoščenja; ali toliko vsaj bi bili smeli pričakovati, da ne bodo njim, o katerih priznavajo, da se jim je godila krivica, nadalje delali krivice, da ne bodo krivice, ki jo sami tako ostro obsojajo na „literaričnem“ biro-u, še — nadaljevali!!

In to se je zgodilo v predvčerajšnji seji zbornice poslancev ko so insultirali govorinika Blankinjo, da si so temeljito njegova ostra izvajanja prav na tisti podlagi,

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za prihodnjo nedeljo, dne 18. majnika

ob 9 in pol dopoldne

v veliko dvorano „Narodnega doma“ v Trstu

sestanek volilcev == cele okolice. ==

NAMEN SESTANKA:

Proglasenje kandidatov za okolico za prihodnje občinske volitve.

Vsi zaupniki političnega društva „Edinost“ so v ljudo vabljene, da se tega važnega sestanka zagotovo udeležijo.

ODBOR.

Volilni shodi.

Za volilce IV. in V. mestnega okraja danes v soboto, 17. t. m. ob 8:30 zvečer v gostilni „pri Birsu“, ulica Gatteri št. 10.

Za volilce pri Sv. M. Magd. Spodnji jutri v nedeljo, 18. t. m. ob 3 pop. v gostilni „Gospodarskega društva“ na Kolonkovcu.

ki so jo dali oni sami v svojih interpelacijah!

Ali šli so še dalje v tej nizkosti in podlosti. Če nas že navdaja opravičena indignacija radi tega divjanja proti poslancu Blankinju — ne morda zato, ker ni govoril resnice, ali, ker bi bil morda koga neosnovano obrekoval, ampak le zato in edino zato, ker je branil — Slovane: pa stopa namesto ogorčenja čustvo gnuša spricho dejstva, da so nekvalifikovano zasramovali tudi osebo jednega balkanskih vladarjev, moža, ki ga na večer življenja osvetljujeta na eni strani glorijola junaštva, na drugi pa vzvišenega heroičnega čina v interesu miru, radi katerega se klanja pred njim v spoštovanju ved do sto jni svet! Iz vrst nemških takozvanih krščanskih socialcev — teh najsravnostnejših političnih prikazni vseh konstitucionalnih in parlamentarnih vladanih držav — je priletele na kralja Nikolaja psovka: brezsraven in duvidul!

Ne glede na to, da že ta čin sam na sebi priča o podlovanosti in podlosti, je obenem dokazom o brezobzirnosti do najširšega mesta v naši monarhiji, kajti dejstvo je, da ravno kralj Nikolaj Črnogorski ob vsaki priliki manifestira svoje visoko spoštovanje do osebe čestitiljevega našega vladarja in da tudi naš vladar ni opuščaj nobenega prilike, da ne bi dajal dokazov o svojem prijateljstvu do vladarja Črnogore!! Že radi tega medsebojnega razmerja med obema vladarjema bi morali Nemci brzdati svoje narodno sovražstvo!

Je pač tako, da Nemeč v svojem nacionalnem egoizmu in svoji hidrofobiji ne pozna obzirnosti do nikogar. Kakor Avstrijci moramo obžalovati te izbruhe, kajti kompromitirali so naš parlament pred vsem civiliziranim svetom. Ali tudi to zlo ima svojo dobro stran: ti izbruhi so klasičen prispevek h karakteristikam naših bojev proti nemški hegemonistični pohlepnosti! Svet jih bo laglje prav sodil. Poleg soglasja, ki odmeva danes po vsem jugu monarhije, z izvajanjem poslance Blankinjo, so mu na eni strani nemške interpelacije, na drugi pa nemške surovosti — v popolno zadoščenje in priznanje, da je bil možna na svojem mestu in spravo besedo o pravem času!

Deželni zbor tržaški.

Tržaški deželni zbor, ki je že sam po sebi, po svoji sestavi, nekaka posebnost meee deželnimi zbori avstrijskih kronovin, ima poleg vsega, v čemer se razlikuje od drugih, še neko posebno posebnost, ki je menda ni najti sploh pri nobenem zakonodajnem zastopu. Povsod namreč, kjer se shajajo ljudski zastopniki v svojih zborih, jim je na tem, da delajo, da ustvarijo zakone, ki so v korist prebivalstvu, da se posvetujejo o pospeševanju blaginje prebivalstva, le tržaški deželni zbor se v svojem „delovanju“ trdovratno drži svoje posebne posebnosti, da: ali ne ustvarja ničesar, ali pa da je tisto, kar ustvari, namesto v korist, večinoma le v škodo prebivalstvu. Prav tako ni bilo tudi v pravkar zaključenem zasedanju tržaškega deželnega zbora nič drugače, kakor je bilo sploh tekom vse njegove legislativne perijode: tudi poslavljajoči se deželni zbor se ne more pohvaliti s svojim „delovanjem“. In ravno tako, kakor je bilo njegovo „delovanje“, je bil tudi njegov zaključek.

Drugod ima zaključnje deželnega zbora, zaključnje legislativne perijode nekaj slovesen značaj. Deželni glavar se s ponosom spominja storjenega dela in prav tako kaže že na plodove, ki jih je obrodilo to delo. Zastopnik vlade enako pozdravlja uspehe končnega dela, želi poslancem, da se po končanem volitvah zopet vrnejo v zbornico in objublja tudi nadalje zborničnemu delovanju najkrepkejšo vladne podpore. Končno deželni glavar svečano zaključuje sejo. Tako se zaključujejo deželni zbori drugje, pri nas v Trstu pa počaka deželni glavar-župan pol ure po času, določenem za začetek zaključne seje, in ker so gospodje deželni poslanci vladajoče večine tudi pri tej seji teko nemarni, kakor so bili tekom vsega zasedanja, da zbornica ni sklepčna, proglasi deželni glavar-župan nesklepčnost zbornice in zaključuje zasedanje: prizor kakor pogreb in to pogreb brez duhovnika in brez zvonenja. Kakršno življenje, takšna smrt, in boljše smrti tudi ne zasluži tako življenje, kakršnega životari tržaški deželni zbor od zasedanja do zasedanja.

Če pogledamo nazaj v poteklo zasedanje, je bil duevni red vsem sejam silno skromen. Če izvzamemo šolski zakon in pa izpremembo člena 98. mestnega štatuta, je bilo vse ostalo popolnoma brezpomembno za splošnost. Velikega pomena tudi ona izprememba mestnega štatuta ni bila, in tako ostaja edino le še šolski zakon, ki pa je res tudi — ostal za prihodnje zasedanje in menda tudi še za nekoliko daljši čas. Desetletij „študiranja“ je bilo treba, da se je naš deželni zbor sploh lotil tega zakona, a lotil se ga je tako, da ostane Trst tudi še desetletja brez njega, če pojde po želji laško-liberalnih zakonodajalcev, kajti načrt šolskega zakona, kakor ga hoče uveljaviti laško-liberalna večina, ne more postati nikdar zakon, če je le še kaj pravice in če še veljajo državni osnovni zakoni v Avstriji.

Zato pa je tudi sedaj zelo piškav izgovor, ki si ga je dovolil „Piccolo“ v svojem prav tako piškavem komentarju k zaključnemu deželnozbornemu zasedanju, trdeč, da je bila zadnja seja pred vsemi zato nesklepčna, ker so gospodje poslanci pač mnenja, da se tako važni zakon, kakor je šolski zakon, vendar ne da rešiti v eni seji. Sicer je resnica, da se tako važni zakon drugje res temeljito pretresajo, preden se uzakonijo, toda prav tako pa je tudi res, da je imel tržaški deželni zbor, oziroma njegova laško-liberalna večina, v 18 letih, odkar je bil na Dunaju zavrnjen prvi načrt šolskega zakona, ki ga je leto prej sklenil tržaški deželni zbor, pač dovolj časa, da bi bila skovala ta zakonski načrt, in bilo je menda vendar v teh 18 letih tudi toliko sej, da bi deželni zbor mogel temeljito obdelati predlogo, ne pa da jo je prihranil za svojo zadnjo nesklepčno sejo! Italijanska liberalna večina je pač res lahko ponosna na tako svoje „požrtvovalno“ delo!

Skandalozen, sramoten je bil zaključek tržaškega deželnega zbora za vladajočo večino, in če bi se tako zgodilo kje drugje, bi čakalo take, za vsako resno delo popolnoma nesposobne večine pri volitvah plačilo, kakor ga edino le zasluži: popolen — poraz. Pri nas v Trstu je tudi to drugače, nego drugje, in tržaški Italijani pojdejo z navdušenjem v boj za ljudi, ki so „delali“ tako „vestno“, tako „neumorno“, tako „požrtvovalno“. Taki volilci so pač res vredni svojih izvoljencev, in Italijanski Trst res ne zasluži boljšega zastopstva, kakor je tržaški deželni zbor s svojo večino!

Za občinske volitve.

Pozor okoličanski zaupniki!

Jutri, v nedeljo, dne 18. t. m., se bo vršil v gledališki dvorani „Narodnega doma“ v Trstu sestanek volilcev okoličanskih volilnih okrajev v svrhu imenovanja kandidata za občinske volitve. Zaupniki! Velevažen je ta sestanek in vaša dolžnost je pred vsemi, da se sami udeležite tega sestanka v polnem številu, prav tako pa tudi, da privedete s seboj čim največje število volilcev, da bo določitev kandidatov v resnici izraz volje volilstva. Zlasti naj se gotovo udeležijo sestanka vsi člani volilnih odborov.

Sestanek je napovedan ob 9 in pol dopoldne, v najprimernejšem času, da se udeležijo lahko vsak. Pričakujemo torej čim najobilnejše udeležbe.

Kamoraške lopovščine.

Da magistratna kamora ni ravno izbirčna v sredstvih, kedar gre zato, da bi pripravila ob volilno pravico čim največ svojih nasprotnikov, je tako znano, da nam pač ni treba navajati posebnih dokazov za to, saj so vse te kamoraške mahinacije le predobro znane našim volilcem. Vendar pa naj omenimo danes slučaj, ki je preznačilen za volilne goljufije laških liberalcev, in to še tembolj, ker smo prepričani, da se ta slučaj ponovi te dni še begzna kolikokrat.

Te dni namreč dostavljajo magistratni uslužbenci reklamirancem rešitve njihovih reklamacij. Tako je prišel tak magistratni uslužbenec tudi v Rojan dostavit nekemu odločnemu Slovincu rešitev njegove reklamacije. Dotičnik namreč biva v Trstu že od leta 1906., a gospodje na magistratu so ga vzlic temu „pozabili“ vpisati v volilski imenik, vsled česar je reklamiral svoj vpis in reklamacijski vlogi priložil tudi uradno potrdilo o svojem bivanju v Trstu.

Magistratni uslužbenec je prišel v hišo in srečal na stopnjah reklamirančevu soprogu, kateri je porinil v roke ono potrdilo — bilo je spisano v nemškem jeziku — in potem zahteval, naj mu ona potrdi sprejem. Žena, sama prepričana Slovenka, je vedela, da gre za volitve, ni nikakor hotela potrditi sprejema, pri čemer se je razvil nekako takle pogovor v italijanskem jeziku:

— Vaš soprog vendar še ne biva tri leta v Trstu in zato ne more imeti volilne pravice.

— Saj je vendar tu potrdilo, da je že od leta 1906. v Trstu. Le čitajte, saj boste menda vendar poznali številke, če že ne znate čitati nemški!

— To ni mogoče, saj še ne stanujete v tej hiši tri leta.

— O, seveda ne tri, ker stanujete tu že štiri leta!

— Pa vaš soprog ni Tržčan!

— All je, ali ne: to nima nič opraviti s tem.

— Vi pa ste Tržčanka!

— All sem, ali ne: to vas tudi nič ne briga. Ne podpisem vam ničesar. Moj mož se obrne na pravo mesto, da si dobi svojo pravico. Ta bi bila lepa, da bi ne bivali tri leta v Trstu, ki je vendar tu uradno potrjeno!

Tako je šlo sem in tja, in vrla žena se je že precej razvnela, ko je videla, na kak način hočejo njene soproga pripraviti ob volilno pravico. Končno je dostavil, ko žena nikakor ni hotela potrditi sprejema onega potrdila o bivanju, vendarle začel čitati potrdilo in je potem izjavil:

— Da, saj res! Saj je potrjeno tu, da biva vaš soprog že od l. 1906. v Trstu. Vse to je bila le pomota. Nikari ne zamerite, bila je le pomota!

Nato pa je izvlekel iz svoje torbe tudi še drugo listo into je bila — rešitev dotične reklamacije in sicer — ugodna. Občinski odbor je sklenil, da se dotičnik vpíše v volilski imenik.

Žena je seveda potem sprejela oboje in tudi s podpisom potrdila sprejem.

Kaj je torej hotel doseči magistratni uslužbenec, ko je hotel vročiti ženi le ono potrdilo in zahteval od nje zato podpis?

Hotel je naravnost ogoljufati reklamiranco za njegovo priznano mu volilno pravico, kajti z ženinim podpisom — vprašal je tudi le po ženi — bi bilo izkazano, da je sprejela obe listini: potrdilo o bivanju in rešitev reklamacije, dočim bi pa bila sprejela samo prvo in bi njen soprog ne bil vedel, da je njegova reklamacija ugodno rešena. Seveda bi mu potem tudi ne bili dostavili glasovnice in legitimacije. Tako bi bil vzlic ugodni rešitvi reklamacije izgubil volilno pravico!

All ni to lopovščina, da si večje ni mogoče misliti?

Opozarjamo torej naše volilce, da se ne dajo ogoljufati. Naroče naj svojim ženam in drugim domačim, da ne podpisujejo ničesar, dokler se niso natančno prepričale, za kaj gre, ali pa da sploh ne podpisujejo ničesar, temveč prepuste to le reklamirancem samim! Vlado pa opozarjamo tudi na to novo lumparijo magistratne kamore, zahtevajoč, da ukrene vse potrebno, da se take nesposobnosti ne bodo več dogajale!

„Popravljeni“ volilski imeniki.

Mestni magistrat razglša, da bodo na podlagi po mestnem odboru rešenih reklamacij „popravljeni“ volilski imeniki razpoloženi na vpogled volilcem tri dni in sicer od 19. do 21. majnika, vsak dan od 9 dop. do 3 pop. v sledečih lokalih:

Za mestne okraje:

Za I. vol. okraj (Sv. Vid): v občinskem statistično-anagrafičnem uradu, ul. SS. Martiri št. 4.

Za II. vol. okraj (Stara mesto): pri okrajnem načelniku Starega mesta v ul. Pozzo bianco št. 9.

Za III. vol. okraj (Novo mesto): v mestni šoli, vhod iz ul. Nuova št. 25.

Za IV. vol. okraj (Nova mitnica in Skorklja): v mestnem vrtu v čuvajevi hiši, ul. Giulia št. 2.

Za V. vol. okraj (Stara mitnica in Kjadina): v ljudski knjižnici v ulici Giuseppe Parini št. 1.

Za VI. vol. okraj (Sv. Jakob in Čarbola Zgor.): pri okr. načelniku na trgu G. B. Vico št. 8, II. nadstropje.

Za okoličanske okraje:

Za I. vol. okraj (Škedenj, Sv. M. Magd. Zg. in Sp.) v občinski šoli v Škedenju, št. 46.

Za II. vol. okraj (Vrdela, Kolonja, Rocoli in Lonjer): v občinski slovenski šoli na Vrdeli, št. 911.

Za III. vol. okraj (Barkovlje, Rojan, Greta, Bazovica, Bane, Gropada, Trebče, Padriče, Opčine, Prosek, Kontovelj in Sv. Križ): v občinski šoli v Rojanu in občinski šoli na Opčinah.

Domače vesti.

Smrtna kosa. V Tolminu je preminul dne 15. maja tamošnji posestnik in trgovec, gospod Andrej Vrtovec. Pokojnik je bil po svojem mnogostranskem delovanju na raznih poljih in v raznih korporacijah javnega življenja znan širom v naših gorah. Bil je uvaževana oseba tudi v političnem življenju na Goriškem, a posebno intenzivno se je zanimal za gospodarski napredek in je v tem pogledu prednjačil z lastnimi izgledi. Ker je bil izrazita individualnost in odločen branitelj svojih nazorov, je često prihajal v navskrižja, toda tudi njegovi nasprotniki mu niso mogli nikdar odrekati poštenega rodoljublja in vneme za napredek naroda. Mnogoštevilni rodbini izrekamo iskreno sožalje.

Nehvaležneži! Kakor povzemamo iz tržaškega ultra-italijanskega lista, ki nosi ime „L'Indipendente“, so državni organi tam gor na cesarskem Dunaju zakrivilili veliko netaktnost proti našim ljubim sosedom z onkraja luže. Neka društva iz kraljestva so nameravala prirediti v mesecu juniju pohod po naši državi ter si med drugim ogledati naše kraške podzemne krasote in dne 14. junija dospeti v Trst. Na Dunaju, kamor so se laški bratci obrnili za dovoljenje, se jim je namignilo, da naj iz načrta izpuste Trst!

„L'Indipendente“ je ves iz sebe. Glavo si bel, da bi našel vzroke tej dunajski „nezakonitosti“, pa jih sironak ne najde! Glede Trsta bi mi mimogrede omenili, da bodo baš one dni tu volitve in bi lahončki potrebovali sredstev za večje navdušenje svojih backov. Zraven tega pa bi morda radi dovršili spored, po katerem so zadnjič nastopili pri pozdravu avstrijskih zemlja — na morju!

Kar se pa tiče ogledovanja podzemskih jam na naši zemlji, moramo že danes pri-

poročiti našim oblastim, da nekoliko bolj pazijo na „ljube“ goste, nego so pazile tedaj, ko so renjkoli v Škocjanu stegli naše kmete v plačilo, ker so jim ti pazili na bickie!

Mi nimamo nič proti temu, da prihajajo v naše kraje tujci, ako so ti tujci dostojni in ako potujejo le za zabavo ali za proučevanje nepoznanih jim zemlja. Ne bomo pa dovoljevali, da nas bodo tujci na naši zemlji tepli in žalili, kar se je že često dogodilo. To naj si zapomnijo bratci to- in onostran luže!

Zmešnjav pa, ki bodo v Trstu dne 14. junija radi volitev, ne kaže povečevati s premišljenimi demonstracijami. To je naše mnenje!

Kedaj bo konec slovenske potrpežljivosti? — Različni omikani narodi imajo svoja športna društva. Tržaški Italijani imajo tudi svoje športno društvo „Società alpina delle Giulie“, ki pa ima za svoj šport — zasmehovanje in pačenje slovenskih krajevnih imen tržaškega slovenskega ozemlja. Ko bi v Trstu bival katerikoli drugi evropski narod, bi bil srečen, da je mesto obdano s tako lepo okolico kakor je ravno tržaška, bližnja in daljna, in ki nudi meščanu najlepših sprehodov v vseh letnih časih. Tržaški Italijani pa prav malo izrabljajo svoje nedeljske svobodne dneve, da bi obiskovali prelepo mestno okolico. Nekoliko rajši se vozijo s parniki tja na drugo stran preko luže. Le nekoliko jih je, ki se zanimajo tudi za naše kraje in ti imajo svoje društvo „Società alpina delle Giulie“. Po imenu in pravilih bi se zdelo, da ima to društvo namen prirediti izlete svojim članom, a v resnici je naloga tega društva pačenje in zasmehovanje slovenskih krajevnih imen!

Pred seboj imamo kakih sto strani obsegajočo brošuro nekakega vodnika po Tržaškem ozemlju vse tja do Tržiča, Trnovskega gozda, Nanosa in Učke. V knjžici vse mrgoli spakedrank, ki hočejo pomeniti nekatere kraje z lepimi slovenskimi imeni; pravzaprav pa kažejo le, kako puhli so ti „sportsmani“, ki hočejo z izmešljenimi spakedrankami poitalijančiti naš slovenski Kras. Raznim Monvupino, Dottogilano, Cessiano, Divacciano so se v tej knjžici pridružila še imena Caprian (Gabrovica), Palladio (Sem-potaj), Goriano (Gorjansko), Saleslan (Sales), Monte Murato (Zidavnik) in drugih takih še neštevilno.

Kdor bi s temi imeni prišel čez naš Kras, bi imel res srečo. Ampak, kaj je storil Tomaj, da so ga poslali „Tam a dlo“, tega res ne vemo.

Lahko bi razpisali veliko darilo tistim, ki uganejo v katerem delu sveta se nahajajo: Occuslan, S. P. di Madras, Artisciano, Cucco di Roditti, Cristolano, S. Sergio, Sutta, Silvian, Orsario, Bassano, Alberelle, Porte di Ferro, Caput Cubulum, Chlavin, Grande Ciglione, San Basso. Bogve, kako se pravi norišnica na končalco „ano“, kajti zdí se mi, da ti „sportsmani“ res ne spadajo drugam nego v — frenocomio!

Z druge strani pa povejmo odkrito, da smo tudi sami krivi, da se šaljivo iz nas, naših imen in našega jezika. Ko bi tem predrznežem pokazali zobe, ne bi si upali več tako nesramno vračati naše gostoljubje. Slovenske občine, slovenska javnost ali boste še nadalje mirno dopuščali, da se smeši, kar bi vam moralo biti sveto?!

Slovensčina pri oficirjih. Vojno ministerstvo namerava pošiljati mlade poročnike za tri ali štiri mesece v nemške kraje, da bi se tam priučili polkovnemu jeziku, v kolikor je to neobhodno potrebno za službene svrhe. V poštev bi prišla mesteca in trg, ki nimajo garancije in kjer bi mladi oficir lahko stanoval pri kakem vpo-kojenem oficirju, vojaškem uradniku, duhovniku ali učitelju, ki bi mu obenem šli na roko pri učenju. Vojaška uprava bi dotičnike za stanovanje, hrano in poučevanje seveda primerno odškodovala in razven tega bi gostitelji smeli pričakovati nagrade, če bi tekom treh celih let z uspehom sprejemali oficirje. Za tretji vojni zbor, ki obsega slovensko in italijansko ozemlje, bo treba 10—15 takih učnih mest.

No, štirje meseci bodo tudi najbolj nadarjeni nemški glavi pač premalo, da bi vlovila toliko slovenskih besed, kolikor jih potrebuje v službene svrhe; no, nekaj bo že.

Ta namera vojne uprave nas zadovoljuje vsaj v toliko, v kolikor vzbuja nado, da bo sledilo kaj izdatnejega.

Oviran tramvajski promet. Včeraj jutro ob pol osmih je zastal tramvajski promet proge Bošket Škedenj v Trstu, ker se je bila blizu rižarne utrgala vodilna žica. Čez pol ure pa je bila ovira že zopet odstranjena.

Vojaške stvari na tržaškem magistratu. Prijatelj našega lista nam piše:

V članku gledé odvezanja davčnega urada tuk. magistratu ste tudi omenili, da je s tem činom odvezto magistratu vse poslovanje prenešenega delokroga, izvzemši — vojaškega.

Gledé zadnje trditve Vas moram opozoriti, da ne odgovarja faktičnemu dejstvu, kajti ravno važne vojaške stvari, ki jih je opravljal magistrat v prenešenem delokrogu so bile — ako že ne glavni, pač pa eden najtehtnejših vzrokov, da je vlada ponižala

naš magistrat na stopinjo čisto navadne provincijalne občine. Vojaške agende prenešenega delokroga so bile vse odvezte magistratu in vodi iste urad c. kr. namestništvenega svetnika, s katerim vodijo vojaške oblasti tozadevno korespondenco.

Evidenca rezervnega (neaktivnega) moštva, ki jo tudi nadalje vodi magistrat, pa nikakor ne spada v prenešeni delokrog, marveč v delokrog občine (županstva). Kakor na primer neaktivni vojak, stanujoč v Tomaju, ne javlja svojega bivališča direktno okrajnemu glavarstvu v Sežani, marveč — kakor mora po zakonu — v občinski pisarni tomajske občine, ravno tako mora tudi tu v Trstu bivojoče neaktivno moštvo javiti z vojaško knjžico svoj domičil v tozadevni občinski t. j. magistratu pisarni in ne pri namestništvenem svetniku. Magistrat je potem obvezan dotično prijavo doposlati uradu prenešenega delokroga.

Neprestanim in naravnost odlojznim šikanam, katerim so naši rezervisti izpostavljeni in deležni od strani fanatičnih magistratnih uradnikov, pa vlada lahko odpomore s tem — in to bi bila že davnej njena dolžnost — da (ker vsi opomini nič ne pomagajo) v evidenčnem uradu za vojaške stvari na tuk. magistratu nastavi na račun občinske uprave uradnike, ki so popolnoma zmožni deželnih jezikov in ki bodo nepristransko vršili svojo dolžnost nasproti najtežji davek plačujočim državljanom!!

Upamo, da na toliko pritožeb, dobe te naše besede na merodajnem mestu vendar enkrat odmeva in da ne ostanejo kakor dosedaj: glas vpljočeva v puščavi!!

Mnogo naših nezavednih ljudi prejelo je že odloke magistrata, s katerimi se jim jemlje, oziroma namerava vzeti volilna pravica. Rojaki, ako izveste za nje, napotite jih v našo volilno pisarno.

Ženski odsek vrdelskega „Sokola“ vabi h „Koncertnemu večeru“ s plesnim venčkom, ki bo jutri v nedeljo, ob 5.30 pop. v dvoran „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu.

Na sporedu so orkestralne in pevske točke, volilni solo in igra. Vstopnina 40 vin., sedeži: I. 40 v., II. 20 vin.; k plesu 40 vin.

K obilni udeležbi ob vsakem vremenu vabi odbor.

Jutri k Tirolcu. Narodna delavska organizacija v Trstu priredi jutri v nedeljo, 18. majnika t. l. vrtno veselico v prostorih „Gosp. društva“ (pri „Tirolcu“.) Zbirališče ob 2 popoldne pred „Jadranom“ pri Sv. Jakobu. Od tam odhod ob 2 in pol z godbo in zastavo po istrski cesti do „Tirolca“, kjer bo veselica z godbo, petjem, plesom, šaljivo pošto itd. Pričakujemo, da se bo narodno delavstvo, kakor tudi njegovi prijatelji, udeležili veselice v čim večjem številu.

Pot v Črnogoro. Pogled na Kotor s ceste, ki se vije v serpentinah proti Njegušu in Cetinju; odstavljeni kralj portugalski Emanuel s svojo nevesto; iz Seine vlečejo avtomobil svetovno znane plesalke J. Duncanove, v katerem sta se potopila njena otroka; predsoba Essada paše v Skadru; prikupljivi tip Arnavtov; pevovodja g. Z. Prelovec; solopevka gđc. I. Hrastova in g. M. Dežela umetnik na gosli; zlata poroka v Škedenju pri Trstu. črnogorski „Sokol“ itd. to je vsebina 20. številke „Slov. Ilustrovanega Tednika“. Čitajte ga in priporočajte ga!

1,500.000 frankov — — — (Nadaljevanje v današnjem oglasu glavnega zastopstva „Češke industrijske banke“ v Ljubljani.

Društveno vesti.

Delavsko konsumno društvo pri Sv. Jakobu. Danes zvečer ob 8.30 sestanek in posvetovanje članov v društveni dvorani radi dopolnilnih volitev v odbor in glede premembe pravil. Prosi se točne in velike udeležbe.

Poslano*)

Ker moj bivši zastopnik gosp. Blaž Stilmac, sklepa s pretvezo, da zastopa še vedno moje domače podjetje, kupčije v mojem imenu v korist drugi ljubljanski tvrdki, opozarjam s tem slavno občinstvo, da imenovani ni več opravičen sklepati kupčije za mojo tvrdko.

Obenem prosim vse one, katerim je pod pretvezo prodal stroje ali drugo železnino, a so dobili naročeno blago od druge tvrdke, da mi naznanijo vsak tak slučaj, in jih istočasno opozarjam, da niso obvezani sprejeti blago, poslano jim od kake druge tvrdke.

V Ljubljani, dne 9. maja 1913.

Fr. Stupica,

trgovina s železnino, motorji in poljedelskimi stroji. Edini založnik izvirnih slovenskih am. rik. „DEERING“ - strojev za košnjo.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu zakon veleva.

Advertisement for Andrej Vrtovec, a 58-year-old man, with details about his funeral and family members.

Advertisement for Vinko Škerk - Trst, a bakery and confectionery shop, featuring various pastries and cakes.

Advertisement for F. Pečenko, a restaurant and cafe, located in the Scala Belvedere.

Advertisement for Jakob Perhauc, a restaurant and buffet, located in Trst.

Advertisement for Anton Novak, a wine merchant, offering various wines.

Advertisement for Alojzij Tavčar-Dutovlje, a construction and masonry company.

Advertisement for Berson, a rubber shoe brand, featuring a cartoon character and a shoe.

Advertisement for Alojzija Povha, a jewelry and watchmaker, offering various gold and silver items.

Tržaška sokolska župa.
Brate načelnike in vaditelje ter sestre vadiateljice vabim k seji vadiateljskega zbora ki se vrši danes, dne 17. t. m. ob osmih zvečer v telovadnici Sokola v Trstu.
Na zdar!

Ambrožič, načelnik.

Občni zbor „Slovanske Čitalnice“ se vrši nocoj ob 8 zvečer v društvenih prostorih. Cenj. člani se naprošajo, da se istega polnoštevilno vdeležijo.

Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu bo imelo svoj redni občni zbor dne 21. maja 1913. ob 8 zvečer v prostorih gostilne Glonzer-Klosterwiesgasse. Slovanski gostje dobrodošli!

Veselični odsek Trgov. izob. društva vabi na zaključni plesni venček, ki se vrši jutri v nedeljo dne 18. t. m. Začetek točno ob 7 zvečer, pol ure prej bo Valčkova tekma, pri kateri prejme zmagovalni par, zlato medaljo in krasno pihalco. Čas upisovanja je še jutri do 4 pop.

Nar. del. organizacija.

Delavci plavžev v Šklednju so vabljani na društveni shod, ki bo danes, ob 7 zvečer v „Gospodarskem društvu“ v Šklednju. Odbor skupine.

Posredovalnica dela NDO. Išče se 30 težakov in več zidarjev, ki se morajo zglasiti v uradu posredovalnice dela NDO, ulica Sv. Frančiška št. 2.

Službe iščeta dve služkinji. Obrniti se je treba na urad posredovalnice dela NDO, ulica Sv. Frančiška št. 2.

Obračamo se na slovenske gospodinjke s prošnjo, da se obračajo, če rabijo služkinj, kuharic, sobaric itd. na posredovalnico dela NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2.

Javni zidarski shod, ki ga je priredila zidarska skupina NDO predsednočnim, je bil precej dobro obiskan. Predsedoval mu je tov. Pregarc. O razmerah zidarjev v Trstu in o potrebi močne zidarske organizacije so poročali tov. Mrak, Brandner in dr. Kisovec. Kakor vse kaže, začenjajo slovenski zidarji vedno bolj spoznavati, kake koristi je za nje NDO.

Odborniki skupine lesnih težakov, tesarjev, parketnih stavcev in mizarjev so vabljani na sestanek, ki bo jutri ob 10 dop. v društveni dvorani, ul. Sv. Frančiška št. 2.

Delavci trž. tehn. zavoda pri Sv. Andreju so vabljani na sestanek, ki bo v ponedeljek ob 7 zvečer v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu.

Vsi oni brezposelni delavci, ki so se zglasili v uradu posredovalnice dela NDO, so vabljani, da pridejo v isti urad danes od 5-6 zvečer.

Vesti iz Goriške.

Goriški municipij je zopet pogorel. Protivil se je načrtu za zgradbo neke hiše v ulici Manzoni; deželni odbor že mu ni dal prav in je ugodil Nikolaju Martiniju, ki je bil predložil načrt za hišo. Ali municipij se je obrnil še na upravno sodnijo, ki mu pa tudi ni dala prav. Municipij je trdil, da iz estetičnih ozirov ne more privoliti načrtu; toda na Dunaju imajo najbrže drugačne pojme o estetiki, nego pa na goriškem municipiju, in zato so zavrgli „estetiko“ italijanskih mogotcev v Gorici.

Porotno zasedanje v Gorici prične dne 23. junija. Predsedovali bodo razpravam v to določeni: dvorni svetnik Cafafura in višesodna svetnika Rutar in Coronini.

Kradli so in potepali se okoli po svetu štirje mladi fantje iz Hrvaške: Štefan Kozina, Fran Taškar, Avguštin in Alojzij Prilučič. Obtoženi so bili tatvine na škodo trgovin Medved in Braunizer v Gorici. Obsojeni so vsak na tri mesece težke ječe poostrene s postji in sanotno celico.

V Krminu so aretirali nekega Antona Jelovčana iz Kranjske, ker se je hotel odtegniti vojaški dolžnosti in jo popihati v Italijo.

Dobro so naklestili nekega 20letnega Avgusta Mahoriča iz Ločnika. S težko rano na glavi je prišel v goriško bolnišnico.

Prvi občni zbor primorskega jamskega društva se bo vršil jutri, v nedeljo, 18. maja ob 2:30 popoldne pri g. Nemcu (gostilna) v Nabrežini. Dnevni red: 1.) Poročilo računskega odbora; 2.) Vpisovanje članov; 3.) Volitev vodstva; 4.) Slučajnosti. K pristopu in posetu vabimo uljudno prijatelje prirode.

Operetni večer g. ce Rezike Taler jeve v Gorici. Danes, v soboto, dne 17. t. m. se bo vršil v Gorici operetni večer g. ce Rezike Talerjeve pod vodstvom g. Danila, režiserja iz Ljubljane. Na programu so najboljše operetne točke in Kristanov „Krvavi ples“. Večer zaključil veseloigra „Ustreliti se noče“. Jutri, v nedeljo, se bo vršil isti koncert v Tolminu.

Iz Dutovelj. Jutri, v nedeljo, 18. t. m., se nam obeta izreden umetniški užitek. Dramatični klub iz Sežane vprizori namreč Ganglovo igro „Sin“. O igri kot delu ni treba niti govoriti, ker vsakdo ve, da je dobila častno mesto v slovenski literaturi, za dobro uprizoritev nam jamčijo naravnost krasni uspehi, ki jih je dosegel sežanski dramatični klub v Sežani, Divači in drugod. Izkoristimo torej to priliko in napolnimo dvorano pri g. Tavčarju. Seveda priporočamo tudi vrim Tomajcem, Godenjem iz Skopega, Koprive, Križa in drugih vasi, da prihitijo jutri popoldne v Dutovelje, in zagotovimo jim, da ne nobenemu žal, da je prišel. Začetek predstave ob 4 popoldne. Po predstavi bo ples.

„Narodna šola“ v Krminu priredi jutri, v nedeljo, dne 18. maja ob 4 pop. majniško veselico v prid CMD in pričakuje obilne udeležbe ne-le iz krminske okolice, temveč tudi Gorice.

Letno občno zborovanje kraške županske zveze se je vršilo dne 15. t. m. v Sežani in je sijajno uspelo. Udeležba je bila jako povoljna in so se sprejele tri jako važne resolucije. Podrobnejše poročilo nam je objuljeno.

Vesti iz Istre.

Podružnica CMD v Kozini ima jutri, v nedeljo, 18. t. m. svoj redni občni zbor v prostorih hotela „Kozina“ ob 4 popoldne. Tudi nečlani dobrodošli!

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 v. besede. Mastno tiskane besede računat vs. Najmanjša prilagodba 60 v. Plača se takoj izteratno odobiti.

Josip Rydval čevljar, rodom Čeh, ul. Montecchi 11 nasproti C. M. št. 11, se priporoča šentjakobskemu občinstvu. Daje družbi sv. O. in M. 2%.

Naprodaj je zemljišče, travniki, vrt, vse zasajeno z dobrim sadjem, pohištvo, pripravno za gostilno, tovarno ali mlin; močna tekoča voda, ki teče zraven hiše; v bližini Trsta v lepi legi zraven ceste pri vasi Boljane, 20 minut od kolodvora Boršta. Proda se zaradi gospodarjeve smrti. Cena zmerna. Naslov pove in seretni oddelek Edinosti. 1047

Slovinci, pozor! Prodajo se tri hiše na zelo prometnem kraju v mestni okolici. Informacije se dobivajo v Šklednju 1030. 1042

Iščem takoj mlado gosp. dično z dobrim glasom, Hrvatice ali Slovenko, ki bi hotela vstopiti v boljše tamburaško društvo. Predstaviti se je osebno ali pisмено s sliko zborovodji M. Biro, Trst, restavracija „Aurora“, ul. Carducci. 1050

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospoška ulica 7. 4444

Kolesa 4 na prodaj za vsako ceno. Ul. Panf'lo Castaldi 14, mizar. 1069

Kredenca, nova, velika, pripravna za kavarno, bife, restavracijo, se prodaja zaradi pomanjkanja prostora, Restavracija Bonvecchiati, ul. Ghiga 17. 1064

Krojaškega pomočnika za hlače in telovnik išče. Matija Domenik, krojač v Bovcu. 1066

V Skopem prirede mladenič v nedeljo, dne 18. majnika, javen ples pri gosp. Furlaniju. V slučaju neugodnega vrmenca se bo vršil ples 25. majnika. Svira prva tržaška slovenska godba. 1065

Pendice di Scorcola 527 (100 metrov od istoimenskega trga) se da v najem zelo lipo stanovanje, 4 sobe, kopalnica, sobica, kuhinja. Krasen razgled. Moderni komfort. Popolnoma prenovljeno. Letna stanarina K 1350— vse skupaj. Če se v zvezi s 24. avgustom, se prepusti in mesec prej zastoj. Rojasilna tamkaj. 1067

V ulici Molina grande 36 se prodaja velika množina pristnega refoška iz kleti Vincenca Sestana v Vrsarju (Istra) po ceni 88 vi-arjev liter v točilnici ali na dom. Prekupcem popust — Vodja Fernetič. 978

Priporočljive tvrdke.

Josip Štolfa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizarska dela. 1097

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojar št. 7, (poleg „Kansumnega društva“) priporoča svojo mesnico.

Urarna in zlatarna v Trstu, ul. Settefontane št. 10. Po najnižjih cenah se popravljajo ure in zlati predmeti. Popravljajo se budilnici z garancijo po K. I. — Caio Squadrani. 909

Dr. Dinko Tecilazić
specijalist za otroške bolezni
se je povrnil in ordinira od 2-4
ul. Stadion 6 (gledal. Fenice).

Paroplovna družba D. Tripcovich & Ci., Trst
Ekspresna vožnja Trst - Benetke
in nazaj. — Prevoz v treh urah.
ODHOD iz TRSTA vsak dan ob 8 zjutraj.
ODHOD iz BENETEK ob delavnikih ob 2 popoldne — in tudi:
ODHOD iz TRSTA vsako soboto ob 2 pop. in vsako nedeljo ob 4 popoldne.
ODHOD iz BENETEK vsako nedeljo ob 8 zj. in ob 8 zv. in vsak ponedeljek ob 8 zj.
NB. Povratek je možen tudi z nočnimi Llovdovimi parniki.
IZ TRSTA V JAKIN - RIM - NAPOLJ
ODHOD iz TRSTA vsako sredo ob 7.15 zjutraj.
ODHOD iz JAKINA vsako sredo ob 9 zvečer.
Prevoz čez morje iz Trsta v Jakin ali obratno v 9 urah.
Poleg tega:
Iz TRSTA v JAKIN: vsako soboto ob 4 popoldne.
Iz JAKINA v TRST vsak ponedeljek ob 4 popoldne.
Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu, Piazza della Borsa 12 in njenih raznih zastopstvih v Trstu in zunaj.
Družba si pridržuje izpremembe v smislu prometnega pravilnika.

1,800.000
frankov znašajo pri vsakoletnih 6 žrebanjih glavni dobitki turških srečk!
Vsaka srečka zadene in ima trajno denarno vrednost!
Kupnina se poravna v mesečnih obrokih po samo 4 krome 75 vin. Kupec zadobi izključno igralno pravico že po vplačilu prvega obroka.
Prihodnje žrebanje 1. junija 1913.

2,387.000
kron oziroma frankov znašajo pri vsakoletnih 15 žrebanjih glavni dobitki izborne skupine 4 srečk na mesečne obroke po samo 6 kron 25 vinarjev.
Prospekte z natančnim pojasnilom razpošilja:
Češke industrijske banke
glavno zastopstvo v Ljubljani.
Sprejemajo se provizijski zastopniki.

Lepa prilika.
Enonadstropna velika, lepa hiša z dvoriščem in velikim vrtom, veliko, dobroznano ledenico in hlevom je na prodaj v Volčah pri Tolminu na zelo lepem prostoru. Hiša je še nova, v najboljšem stanu ter zelo pripravna za bodisi katerokoli obrt. — Sobe za letovišarje. Pogoji ugodni.
Več pove g. dr. Dinko Puc, odvetnik v Gorici, oziroma gosp. dr. Rudolf Gruntar, odvetnik v Tolminu.

Restavracija „BONVECCHIATI“
Trst, ulica Carlo Ghiga št 17.
Dobra domača kuhinja. Prvovrstna vina in pivo. Ob priliki birme se dobe posebna jedila, kakor:
pečeni in ocvrti piščanci.
Priporoča se za obilen obisk in jamči za vse udobnosti in dobro postrežbo
J VAUPOGIČ.

UMETNI ZOBJE
Plembiranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
Dr. J. Čermák V. Tuscher
sobezdravnik konz. zobni vebnik
TRST
ulica della Caserma šte. 13, II. n.

BIRMA!
Velika zaloga predmetov za birmo!
Leone Fano, zlatar
Trst, Passo S. Giovanni 1 (pod novimi oboki). Filijalka v Poreču.
Zlata verižica z uro, dvojni pokrov, za dečke od kron 70— dalje
Zlata verižica in srebrna ura, dvojni pokrov, za dečke 34—
Verižica čez prsi in zlata ura za dečke 76—
Verižica čez prsi in sreb. ura (tula) za dečke 48—
Srebrna verižica in ura, dvojni pokrov, za dečke 15—
Collier z zlatim obeskom za deklice 12—
Dolga verižica z zlatim obeskom, za deklice 26—
Dolga verižica in zlata ura z dvoj. pokrovom, za deklice 50—
Dolga verižica in zlata ura z navadnim pokr. za deklice 45—
Dolga zlata verižica in srebrna ura z dvoj. pokr. 36—
Zlate zaplestnice za deklice 14—
Uhani z dijamentni udelani v zlato, za deklice 25—
Bogat izbor ubanov, prstanov, dijamentov, briljantov, srebrnine itd. itd. po ugodnih cenah. — Kupuje se zlato, srebro in dragocenosti proti izplačilu najvišjih snevalih cen.

Trgovci, peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljše sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — Priporočam se vdan J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.